

TELEGRAFUL ROMANU

Telegrafulu este de doue ori pe septimana: joi si Duminica. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la espeditura foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gat' prin scrisori francate, adresate catre espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. ear' pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

Nr. 61. ANULU XIV.

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Sabiu, in 4/16 Augustu 1866.

Inseratele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu cu litero mici, pentru dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Eveneminte politice.

Sabiu in 3 Augustu.

Mai incetandu sgomotulu armeloru, politici internu au si inceputu a se misca si a se interesa de cele de facutu in viitoriu. Amintisemu si noi de mergerea lui Palacky si Ryger la Vienna. Mai tardiu convenira mai multi din capacitatile slave la Vienna pentru o intelegere.

Diunarele orecandu centralistice si acum pote dualistice vorbescu cu o bucuria necurata de respiria adunarei capacitatiloru slave, fara de nici unu resultatu si facu alusiuni la congresulu acestor'a din tempurile martiali. Adaugu apoi ce-va despre o primire de slavi de acesti adunati la conferintia, la ministrulu Belcredi, cu care ocaziune si din acesta parte sa nu fia fostu togm'a mangaiati.

O alta foia vieneza de colore dualistica scrie: Scirea ca regimulu are de scopu sa convoca dietele de dincolo de Lait'a si sa formeze trei diete generale din trensele: un'a pentru Boemia, Moravia si Silezia, alt'a pentru Galiti'a si Bucovina, si a treia pentru provinciile ereditarie, si ca dietele acestea sa tramita in togm'a ca diet'a ungresca delegati la senatulu imperialu, — ni se spune cae inechita. Zkft in sa asigura dupa isvoru credibilu (?), ca ministeriulu Belcredi nu tine de inechit'a insemnatarea dieteloru generale si ca elu (ministrulu) nu va mai aduna senatulu imperialu mai angustu nici odata si spre nici unu scopu. „Hrm. Ztg.“ de astadi aduce unu telegramu dupa care „Morgenpost“ constatza conchiamarea in curendu a senatulu imperialu angustu pentru discutarea unei legi noue electorale. — Despre proiectulu comisiunei din diet'a ung. privitoriu la „afacerile comune“ dice acelu telegramu ca in esentia e primitu si redactiune foiei „Hrm. Ztg.“ pune intrecarea ca de cine?

Speranti'a de unu ministeriu ungrescu se sustine inca. Partidele din Ungari'a se intrecu in esplotarea influentiei loru la Curte, fia-care pentru ca sa reese cu ministeriu din mijloculu ei.

Ne oprimu aci de ocamdata in relatarea cestiuniloru de feiliu acest'a si indreptamu atentiunea cetitoriloru la cele reproduce de noi din „Reform“ (v. rev. dtuar.).

In legatura cu cele referate la alta ocaziune despre arestarile din Pest'a avemu sa mai spunemu, ca unu fostu oficeriu de ai Honvediloru I. d. Matyus, care servea in legiunea emigrantiloru ca oficeriu fu prinsu de militi'a austriaca la Pojonu si cu elu se prinsera multe corespondentie catra Klapka. Elu (Matyus) si Virg. Szilagy suntu persoanele cele mai insemnate intru cei 39 arestati. — Despre legiunea ungresca celimu, ca o parte din trens'a la 5 Aug. n. se afla inca in comitatulu Neutra (Ungari'a de mdn.) fu in sa incungiurata de imperatesci si dupa ce i s'a publicatu unu decretu de amnestia au depusu armele.

Dupa scirile cele mai noue Prussia cere ca la negociarile de pace sa se mai atraga si unu reprezentante italianu, ceea ce din partea austriaca s'a refusat cu tota energi'a

Cuventulu de tronul alu regelui prussianu, despre care amintiramu in nrulu trecut, fu comentatu in diferite moduri de diuaristic'a parisiiana. Parerea cea mai generala lu afla prea rezervatu, pentru ca nu se face pomenire nici de contrariulu Prussiei nici de aliatulu ei. La France lauda cuventulu de tronul pentru modesti'a ce se cuprinde intr'ensulu. Caci, dice acesta foia in decursulu comentarei sele, deca e cutezanti'a, energi'a si resolutiunea aceea ce castiga succederea pentru intentiuni mari, apoi modesti'a e aceea ce face succesulu tare si duratoriu. Temps dice ca in cuventulu de tronul alu regelui prussianu se reduce lumea la trei personalitati; la Ddiu, Prussia si regele ei. „Acest'a dice „Liberte“ carii cauta in cuventare cugetulu lui Bismarck trebuie sa astepte pana se va descoperi. Candu voru resemna regentii odata de a vorbi spre a nu dice nimic'a? Uniculu e carele face exceptiune in asta privintia si acest'a e Imperatulu franciloru. Candu vorbesce elu, si aduce aminte, ca au avutu norocirea de a fi presiedintele republicei.“

Prussia reclama insigniele de incoronare ale imperiulu germanu, nu pentru sine, ci pentru museulu germanu din Nürnberg.

In camer'a prussiana s'a alesu Forkenbeck presiedinte (din centrulu stangei) vice presiedinte fu alesu generalulu Stavenhagen.

N. A. Z. aduce unu tratatu prin care Prussia indetoresce pre aliatii sei nemtiesci de a sta in aliantia ofensiva si defensiva inca si unu altu anu. Sub tempulu acest'a puterea armata a aliatiloru sa stea la deplin'a dispositiune a Prussiei.

Din Parisu vinu in dilele din urma vuete de natura serioasa. Se spune ca in cercurile de influentia partid'a carea cere o compensatiune pentru Francia, fatia cu crescerea Prussiei, au castigatu superioritatea. Acest'a sa fia convinsu pre imperatulu, ca o amanare a pretensiuniloru acestor'a aru fi o complicatiune mai mare a situatiunei. Chiamarea lui Mac Mahon, autoritatii celei dintaiu militare in Francia, la Vichy, unde petrecea imperatulu si calatori'a acestui'a asi in pripa la St. Cloud, suntu momente, cari indamna pre multi la credintia, ca intre Frauci'a si Germani'a potu sa intre eveneminte de caracteru seriosu. La acestea sa mai adangemus scirea, ca deo parte 18,000 feciori au deja pusi cu acu aprindietoriu si ca prussianii pre langa negociarile de pace lucra la siantiri de intarituri la Dresda, de esemplu; in fine se spune despre dirigerea de trupe prussiane spre renu.

Imperates'a Messicului au sositu la Parisu.

Din Londonu se telegrafeza la 10 Aug. ca in acea di s'a incheiatu sesiunea parlamentulu. In cuventulu de tronul a espusu regin'a, ca referintiele cu celelalte puteri suntu forte amicabile. Regin'a a urmaritu cu interesu ingrigitoriu resbelulu ce au sgaduitu o parte din Europ'a. Indiferenta nu putea fi fatia cu evenemintele acestea pentruca atingea principi, parte cu care se afla in relatiuni amicabile, seu de rudenia; cu tote acestea nefiindu amenintiate, onorea si demnitatea coronei si interesele poporulu, nu au gasitu de lipsa a inteveni in modu activu. Spereza ca se va face pace. Amintesce de loialitatea Americi in afacerile feniane si dechiara sustinerea suspenderei actului habeas corpus in Irland'a de necesaria (pentru simptomele revolutiunari) amintesce in fine de epidemia in vite, de colera si de telegrafulu atlanticu.

Itali'a au delaturatu pedecile pentru incheierea armistitiului si trupele s'a retrasu dincolo de lini'a statorita de Austri'a.

Din Romani'a ne vinu diunarele in doliu pentru mortea fratelui Domnitoriului, carele muri in urm'a ranei primite la Königgrätz si pentru mortea fostulu Locutiitoriu domnescu de trei in Moldavia, Anastasiu Panu, carele muri la Vienna in institutul sanitaru (vedi si mai la vale).

Revista diuaristica.

In „Reform“ aflamu unele observari asupr'a celoru inainte de tote de lipsa pentru Austri'a.

In loculu celu d'antaiu dice ca e de lipsa:

Ca poporele Austriei sa si implinesca cuventulu datu. Tote poporele imperiului s'au dechiaratu serbatoresce inaintea Monarcolui, ca ele voru o Austria unita, libera si puternica; ca voru fi cu credintia neclatita catra imperiu, voru face totu ce e de lipsa pentru sustinerea, si voru lucra cu energi'a contra a ori ce aru fi spre vatamarea intregitati si puterei imperiului. Momentulu au sositu dara, candu faptele sa pasiesca in loculu cuvinteloru. Impregiurarea carea pentru o parte mare a poporeloru era o pedeca spre cointielegere este delaturata. Austri'a este de sine si pentru sine. Bas'a de desvoltare este data, ea este chiaru si de inimicii invingatori respectata. Poporele austriace dara sa nu fia mai rele decatu chiaru inimicii, sa nu strice ele asi'a dara basea acest'a prin separatismu egoisticu, ci fia care ca membru alu reuniunei celei mari ce formeza statulu sa subordoneze o parte din pretensiunile sele interesulu intregulu, pentruca ceea ce sacrifica poporele imperiului, sacrifica pentru sustinerea individualitatiloru loru proprie. Aduce de esemplu in asta privintia pre germanii din Austri'a, carii trebuie sa renuntie la legatur'a cea de o miade ani cu Germani'a, numai ca sa si tina cuventulu datu de a fi credinciosi Imperatulu si imperiului. Ei o facu acest'a de-si despre ei nu se pote dice ca ei numai in reuniunea statulu austriacu si afla scaparea nationalitatii loru.

In fine dice ca e bine a tinea de cuventulu imperatescu carele promite fia-cârni poporu si statului intregu libertate constitutională. Popórele insa trebuie sa spriginésca pre Imperatulu sa-si póta implini promisiunea, implinindu-o si ele pre a loru. Altu cumu Imperatulu pre lángha voi'a cea mai buna nu va fi in stare sa-si tina cuventulu. Popórele voru fi atunci de vina candu in loculu libertátiiei va intrá o confusiune babilonica, candu apoi regimulu se va vedé necessitatu a tinde mân'a dupa unu mijlocu prin care sa se sustina integritatea statului, dupa absolutismu.

„Pentru Austri'a mai este fórté de lipsa :

„II. C á s a f i a b i n e c u n o s c u t e s i a p r e t i u i t e referintiele de dreptulu publicu ale monarchiei.“

„Unu alu doilea imperiu nu se mai afla, cu referintie atátu de caracteristice in pártile sele singuraticé, cum este monarchi'a austriaca. Pe candu in alte state mari in decursulu seculiloru s'a dezvoltatu o unitate in dreptulu publicu si prin acést'a o nationalitate politica, in Austri'a au remasu in viétia tóte varietátile nationale si de dreptu publicu. Cercetarea dupa cauzele acestei impregiurári nu are acum nici o insemnatate. E destulu ca referintiele caracteristice se afla, si ele nu se mai potu delaturá acum nici prin fortia (putere), nici prin maestrituri constitutionale.“

„Austri'a nu se póte constitui dupa vre-o mustra straina fia cátu de perfecta, cu atátu mai putnu dupa siablonulu celu mai la'ndelete séu celu mai reu.“

„Tóte experimentele de felulu acest'a nu au succesu si nici ca voru succede. Ele documentéza o cuprindere superficiala a referintieloru politice, séu arata nisuinti'a cea démna de respinsu, de a seduce opiniunea publica prin parole (Schlagwort) imblatite, déca cine-va crede si vrea sa faca si pre altii sa créda, ca pentru Austri'a e destulu a se cere o constitutione, representantia de poporu, regimu parlamentariu; ca in atare casu imperiulu e gal'a si ca fericea va sa se reverse apoi in abundantia preste imperiulu acest'a. Dupa esperintiele fácute cu cele dóue parlamente austriace si de regimu acést'a e numai o intipuire desiarta.“

„Austri'a trebuie sa se constitue acuratu dupa referintiele sele specifice si caracteristice atátu in privintia dreptului publicu cátu si in privintia a nationala, si referintiele aceste numai atunci potu sa vina la valórea adeverata, darasí la necessari'a tiemurire, déca constitutionea imperiului se va face liberu prin invoirea popóreloru imperiului.“

„Prescurtu, unica cale possibilă spre a ájunge la ó constitutione libera si capace de viatia este calea libera, deschisa de Imperatulu prin manifestulu din Septembrie. Déca aru mai voi cine-va a parasí calea acést'a pentru ca e grea, spre a se abate iară pre o cale larga si batuta, atunci de siguru ca pre o atare cale, fia încă odata atát'a de comóda, acusi vomu stá iarasi in locu.“

„Sa pasiésca popórele Austriei pre calea libera a constituirii autonóme conduse de chibsuire practica si resemnatiune politica. Prin delaturarea legaturei nemtiesci s'a usiuratu oper'a fórté si situatiunea e favorítóre succederei. Cunósca acum cu deosebire nemtii austriaci, ca pentru minoritatea nemtiésca aru fi fórté periculósa contopirea in unu statu centralisatu. Tocm'a si cu deosebire nemtii sa fia pentru mantuirea autonomiei si integritátiiei loru nationale, in contr'a centralisatiunei si pentru o federatiune organizata intieleptiesce. Ea garantéza tuturor individualitátiloru libertate si securantia cátu se póte de mare si creáza togm'a din multiamirea individualitátiloru puterea cea mai bogata si mai tare. In constitutionea federativa firescu lucru, ca nemtii nu voru domni (preste celelalte popóre), dară nici nu voru fi domnite (de densele). Cu deosebire Vien'a cea nemtiésca va prosperá cu multu mai tare, déca va fi capital'a libera a unui imperiu de popóre libere, decátu déca aru fi castelulu oprimatoriu (Zwingburg) de popóre subjugate cu puterea.“

„Nici unu poporu austriacu sa nu se orbésca de negur'a pré-crederei in sine si sa pérda din vedere dreptele pretensiuni ale celorlalte popóre si cele recerute din insesi impregiurárele monarchiei. Fiinduca formul'a cea comóda a centralisatiunei nu s'a pututu esecutá, sa nu cada cine-va, din lene politica, in celalaltu siablonu comodu, in dualismu. Constituindu-se dualismulu monarchi'a se rumpe in dóu jumetáti si fiacare din aceste jumetáti se voru desface in alte párti mai multe. Centralismulu se aru putea restatorí prin fortia absoluta celu putinu pentru unu tempu; dualismulu insa nu e posibilu nici in forma absolutistic'a nici constitutională. elu aru fi un'a cu perirea imperiului.“

„Tóte popórele voru esistinti'a imperiului. Pe calea libera asiá dară sa caute si sa afle form'a pentru unirea libera.“

„Pentru cá sa se intemple acést'a e de lipsa :

„III. s a s e f o r m e z e o p a r a t i d a a u s t r i a c a (gesammtösterreichische) si sa se puna in activitate.“

„E unu blastemu pentru Austri'a si pentru libertatea Austriei, de popórele austriace chiaru in libertate nu au sciutu sa se intieléga si sa se invoiescu (Blastemulu nu aru fi fostu, déca aru

fi lipsitu tendintia de suprematisare : la nemti, in tierile de dincolo, si la magiari, in cele de dincoce de Lait'a. Red.) Opressiunea absolutismului o au purtatu popórele in concordia fratiésca; dupa ce au devenitu libere, au abusat de libertate certandu-se si zidarindu-se intre sine, pentru separatismu egoisticu.“ (Vedi obser vatiunea nóstra de mai susu. Red.)

„Acést'a e de vina la tóta nenorocirea venita dela 1848 incoce preste Austri'a. Si atunci li-a fostu deschisa calea libera popóreloru austriace spre o invoire libera la conceperea unei constitutioni imperiale. Ele insa nu au pasitu pe calea acést'a, ci au umblatu nimic'a venandu scopuri utopice. Prin acést'a s'a nimicitu libertatea.“

„Si acum inca nu s'a sterminatu cu totulu réu'a sementia a discordiei, a pluralismului, din popórele austriace. Si déca se radica sementia cea rea in paiu, atunci dóue partide si taia de flueritie dintr'ensele.“

„Un'a din aceste partide e cea absolutistica. De-si Imperatulu au dechiaratu ca e constitutionalu si ca asiá va remané, totusi suntu absolutisti in Austri'a si ei pandescu cu doru momentulu, in care discordia popóreloru austriace sa le dea ocaziune sa dica :

„Nu merge cu constitutionalismulu, elu arunca imperiulu in confusiune si in neputintia, numai absolutismulu e in stare sa-lu tina la olalta si in putere.“

„Ceealalta partida (dealtmintea numai o coteria) esplotéza discordia popóreloru spre a-si dá unu nimbu, cá candu dens'a aru posede privilegiulu patriotismului, monopolulu sapientiei de statu si apostolatulu libertátiiei.“

„Coteri'a acést'a scie si striga necontentu de libertate si predica teori'a cea mai abstracta constitutională, fára de a avea cea mai mica privintia la referintiele factice cu totulu deosebite ale Austriei. Coteri'a acést'a vrea sa faca pre tóte popórele libere dupa un'a si aceeasi siablonă, ea vrea sa octroieze libertatea scólei ei propria dreptu de ordonantia, vrea sa prescrie popóreloru, nu numai cum sa lucre, dară si cum sa cugete, cum sa simta. Coteri'a acést'a pangaresce libertatea, pentru ca ea esereita terorismulu celu mai veninosu si mai ordinariu contra fia-cârui, carele cugeta altu-feliu si nu cá dens'a. Ea aduce perirea libertátiiei pentru ca nutresce discordia popóreloru, ea sumutia necontentu popórele unulu asupr'a altui'a.“

„Coteri'a acést'a austriacu fórté multu Austriei, facendu germanismulu, in numele cârui vorbea, uriciosu la celelalte popóre si adoca prin aceea, ca seducea sistematice judecata publicului despre afacerile si problemele nóstre politice si prin aceea, ca au coruptu negutiatoresce opiniunea publica si moralulu politicu.“

„Coteriei acestei intrecute si stricatóre trebuie sa i se opuna o partida liberala austriaca. Acést'a o cere mantuirea, onórea si libertatea Austriei. Barbatii pentru asemenea partida se afla la tóte popórele imperiului. Sa se adune dară, sa fia activi si sa nu se sfiiesca de lupta in contr'a demintiei politice, ordinaritátiiei scandalóse, brutalitátiiei teroristice si reintiei de profesiune!“

Fagarasiu 10 Augustu 1866.

On. Redactiune ! Mai deunadi v'amu fostu impartasitu, ca comunele din Districtulu Fagarasiului si cerculu Branului au substernutu Majestáti Sele adrese de loialitate, deobligandu-se a ajutori si pre familiile loru cele lipsite.

Acum registrámu imbucurátorea scire, ca Majestatea Sea s'au induratu prégratiosu cu préinalt'a decisiune din 6 Iuliu a. c. a luá aceste manifestatiuni loiale la préinalt'a cunoscintia, si a demandá, cá sa se descopere tuturor Comuneloru din Districtulu Fagarasiului si cerculu Branului préinalt'a complacere pentru acele dovedi de patriotismu si oferire.—

In 20 Iuliu a. c. escandu-se unu focu infricosiatu in Comun'a Siercáiti'a nutritu de unu ventu mare, a mistuitu casele si averea la nóedieci de familii rapindu si viétia la trei persóne.— Esce-lenti'a Sea Dlu Presiedintele Gubernului FML. Conte de Crenneville indata a tramisu un'a múia de floreni din fondurile de ajutorintia ale tieriei spre impartire cá ajutóre intre cei arsi, ceea ce implinindu-se, nenorocitiu cu lacrimi de bucuria au manifestatu multiamirea sea.—

Tocmai acum decurge pe aicea si asentatiunea din Districtulu Fagarasiului cu destula regularitate si resultatu,— pentru ca feciorii infacisiandu-se toti cáti au pututu aflá de nóu'a chiamare nunumai s'au infacisiatu de buna voia si au implinitu si alu doile contingentu cá si celu d'antáiu, totu din acele clase, dară cerculu Branului s'au distinsu prin aceea, ca a implinitu contingentulu seu n u m a i p r i n v o l u n t a r i.

Prin aceste fapte se demintiesce destulu de eclatantu scirea adusa de corespundintele Gaz. Tr. dela Tord'a, care scornise, ca s'a recuiratu militia spre a duce feciorii la sórte, si ca Districtulu Fagarasiului de vr'o cincí ani a mai patitu astfelu de rusine.

Déca corespundintele acel'a s'aru fi interesatu mai multu de cunoscintia legiloru si prescripteloru pentru integritatea armatei, precumu si de referintiele interne a acestui districtu, nu s'aru fi

potutu rapí de patima sí de nu sciu ce tendentiositate, ci aru fi aflatu, ca de astadata nici nu se chiama feciorii la s ó r t e, ci d'a-dreptulu la asentare, sí ca mesurile preventive ce suntu prescise sí se intrebuintiara incontr'a singuraticiloru pe aicea cá petutindine, nu se potu referí la Districtu,— apoi aru mai fi aflatu sí aceea, ca la cele din urma trei asentári dupa olalta, nunumai s'au implinitu contingentele pe deplinu, dara s'au datu sí prisóse — pentru care nu a p a t í t u r u s í n e, dara au castigatu espresu com-placerea sí **laud'a** préinalta.

Deci me miru de corespundintele cum afla elu sciri defaimatóre, eara cele de lauda nici odata.

Déca sí celelalte sciri, ce le au adunatu Dlui pe Campia sí mai scie peccatele inca pe unde, sí le au cofaritu prin „Gazet'a Transilvaniei“, cuprindu numai atât'a simbure de adeveru sí de simtiu barbatescu, cá cele aruncate asupr'a Districtului Fagarasiu, apoi lu compatimimu. N'ajunge ca sa gasescu destui defaimatori prin jurnalele straine, mai trebuia cá sí Dlui sa se apuce de acestu mestesiugu sí inca tocmai in jurnalele nóstre, a căroru chiamare e — a apará — a obli. —

Unu amicu alu Districtului Fagarasiu.

Din V i e n n'a primimu urmatórea insciintiarea trista :

† B. G. P o p o v i c i u comersante románu de aici insciintiéza, cum ca marele barbatu alu Romaniei

Anastasiu Panu,

fostulu Ministru mai de multeori. Locoteninte Domnescu in Moldov'a, sí autorulu uniunei Principatelor románe, astadi la 2 óre dupa amédi in etate de 48 ani au incetatu din viétia.

Suntu invitati toti Románii sí filo-Románii la 9 Augustu a sístála servitiulu fonebru in Capel'a greco-orientala (Stadt Haffnersteig) la 11 óre diminéti'a, de unde apoi cortegiulu cu remastiele Sale, se va espedá dupa ordinulu Guvernului románu prin vaporu la Giurgiu.

Eata ce dice Románulu in asta privintia :

„Nu este nici unu románu care se nu cunósca sí talentulu sí virtutle civice ale lui Anastasiu Panu. Nu este nici uzulu care sa nu cunósca patriotismulu, inteliginti'a, virtutea sí tari'a románésca cu care a luptatu Anastasiu Panu cá membru alu Locotenintiei Domnescu, astfelu incátu toti au recunoscutu ca in mare parte lui datorimu isband'a, elu a devenitu personificarea Unirei, sí fára cá cu acést'a sa se radice (? Red.) in nimicu meritulu celorlalti. Nu este nimenea care se nu scie cu cátu devotamentu, cu cátu talentu sí cu ce taria a luptatu necontentitu pentru consolidarea unirei sí a libertáti sí cumu, indata ce libertatea fu ucisa, sí unirea, esistinti'a natiunei compromise prin actulu dela 2 Maiu 1864, acea lovire fu atátu de simtita, de densulu in cátu cu perderea loru elu sí perdú sí mintile. Cei vechi dicea, candu o natiune cadea in sclavia, ca Dumnedieu ia luatú sufletulu. N'amu putea óre dice sí noi ca Dumnedieu, in diu'a candu vediú ca Románii si-au perdutu libertatea, si-au perdutu sufletulu, a luatú mintile celui mai demnu dintre noi, cá sa ne arate cátu amu perdutu sí sa ne descepte prin acea lovire ! Románii in sfersitu s'au desceptatu, sí astfelu Panu, avendu acum implinita missiunea sea, au trecutu in cealalta viétia.

„Se purtámu in sa, trei dile doliulu natiunale, cá astfelu onorandu memori'a acestui mare sí virtuosu barbatu, sa ne onorámu pe noi insine, sí sa ne intr'unimu, cá sa dicemu asiá cu sufletulu seu, spre a putea in viitoriu se scimu sa mergemu cá nisce a-deverati Romani pe calea cea frumósá a virtutii sí-a unitáti natiunale atátu de putericu insemnata de densulu.

„Aflámu ca guvernulu, indata ce a aflatu ca Panu este in agonia a telegafiátu la Vienn'a a i se balsami trupulu sí alu porní in tíera. Multiimimu guvernului pentru acestu actu de religiositate nationata, sí-i supunemu cu respectu sí opiniunea nóstra. Credemu c'aru trebuí adusu in Bucuresei sí immormentatu, cu pómpa natiunala, pe délulu Mitropoliei in faci'a Palatului natiunale. Credemu, sí suntemu sicuri ca natiunea va voi sí Adunárele voru votá. a i se radicá aci unu monumentu; a se platí de cátra natiune datoriele sele sí a se face o pensiune viagiaría mamei sí suroriloru nemaritate ale ilustrului, elocintelui, virtuosului sí nenorocitului nostru compatriotu, Anastasiu Panu.

„Cátu despre noi, ne inchinámu cu amóre sí cu respectu, ná-intea ta, Anastasiu Panu, sí ceremu cu ardóre bine cuventarea ta asupr'a acestei natiuni, ce atátu ai iubit'o, pentru care ai datu totu sí care n'a sciutu séu n'a putulu pâna acum sa-ti dea ceea ce ti se cuvenea.“

Principatele románe unite.

Nóu'a constitutiune a Romaniei.

(Urmare.)

Art. 89. Déca Domnulu se afla in imposibilitate de a domni, Ministrii dupa ce au constatatu legalminte acést'a imposibilitate, convocu indata Adunárele.

Acestea alegu Regenti'a care va confirmá sí tutel'a.

Art. 90. Nici o modificatiune nu se póte face Constitutiunei in tempulu Regentiei.

Art. 91. Domnulu nu va poté fi totudeodata sí siefulu unui altu Statu fára consimtiementulu Adunárilor.

Nici un'a din Adunári nu póte delibera ásupr'a acestui obiectu, déca nu voru fi presenti celu putínu dóne treimi din membrii cari le compunu sí otáirea nu se póte luá decátu cu dóne treimi din voturile Membriloru de fatia.

Art. 92. Persón'a Domnului este neviolabila. Ministrii lui suntu respundiatori.

Nici unu actu alu Domnului nu póte avea tárie déca nu va fi contr'a-semnatu de unu ministru care prin acést'a chiaru devine respundiatoriu de acelu actu.

Art. 93. Domnulu numesce sí revóca pe ministrii sei.

Elu sanctiunéza sí promulga legile.

Elu póte refusá sanctiunea sea.

Elu are dreptulu de amnistie in materia politica.

Are dreptulu de a ertá s'au miciorá pedepsele in materii criminale; afara de cea ce se statornicesce in privirea Ministriilor.

Elu nu póte suspendá cursulu urmárei séu alu judecatiei, nici a intervení prin nici unu modu in administrati'a justitiei.

Elu numesce séu confirma in tóte functiunile publice.

Elu nu póte créa o nóua functiune fára o lege speciala.

Elu face regulamente necesarie pentru esecutarea legiloru fára sa póta vre-odata modificá séu suspende legile, sí nu póte scuti pe nimeni de esecutarea loru.

Elu este capulu puterei armate.

Elu conferá gradurile militare in conformitate cu legea.

Elu va conferá decoratiunea romána conformu unei anume legi.

Elu are dreptulu de a bate moneda, conformu unei legi speciale.

Elu incheia cu Statele straine Conventiunile necesarie pentru comerciú, navigatiune sí alte asemenea; in sa pentru cá aceste acte sa aiba autoritatea indatoritóre, trebuie mai întâiu a fi supuse puterei legislative sí aprobate de ea.

Art. 94. Legea fipséza list'a civila pentru durat'a fia-cárei'a Domnii.

Art. 95. La 15 Noemvre alu fia-cárei anu, Adunarea deputárilor sí Senatul se intrunescu fára convocatiune, déca Domnulu nu le-arú fi convocatu mai înainte.

Durat'a fia-cárei sesiuni este de trei luni.

La deschiderea sesiunei, Domnulu espune prin unu Mesagiu starea tíerei, la care Adunárele facu respunsurile loru.

Domnulu pronuncia inchiderea sesiunei.

Elu are dreptulu de a convocá in sesiunea estraordinaria Adunárele.

Elu are dreptulu de a disolvá ambele Adunári de odata séu numai un'a din ele.

Actulu de disolvare trebuie sa contina convocatiunea alegátoriloru pâna in dóne luni de díle sí a adunáriloru pâna in trei luni.

Domnulu póte amána Adunárele; ori cumu, amanarea nu póte escedá terminulu de o luna, nici a fi renoita in aceeași sesiune fára consimtiementulu Adunáriloru.

Art. 96. Domnulu nu are alte puteri decátu acele date lui prin Constitutiune.

CAP. II.

Despre Ministrii.

Art. 97. Nu póte fi Ministru decátu celu care este Románu din nascere, séu celu care a dobanditu impamantenire

Art. 98. Nici unu membru alu familiei domnitóre nu póte fi ministru.

Art. 99. Déca ministrii nu arú fi membri ai Adunáriloru, ei potu luá parte la desbaterea legiloru, fara a avea in sa sí dreptulu de a votá.

La desbaterile Adunáriloru, presenti'a celu putínu a unui Ministru e necesaria.

Adunárele potu esige presenti'a Ministriloru la delibatiunile loru.

Art. 100. In nici unu casu ordinulu verbalu s'au inscrisu alu Domnului nu póte aperá pe unu Ministru de ruspundere.

Art. 101. Fia-care din ambele Adunári precum sí Domnulu au dreptulu de a acúsá pu ministrii sí a-i tramite dinaintea Inaltei Curti de Casatiune sí justitie, care singura in sectiuni unite este in dreptu a-i judecá, afara de cele ce se voru statuá prin legi in ceea ce privesce esecutiulu actiunei civile a pártiei lasate sí in ceea ce privesce crimele sí delictetele comise de Ministri, afara de esecutiulu functiunei loru.

Punerea sub acúsatiune a Ministriloru, nu se póte rostí decátu prin majoritate de dóne treimi a membriloru de fatia.

O lege presentata la cea d'antáiu sesiune, va determiná casurile de responsabilitate, pedepsele aplicabile Ministriloru sí modulu de urmarire in contr'a loru, atátu in privirea acúsatiunei admisa de representatiunea natiunala, cátu sí in privirea urmárei din partea pártiloru lasate.

Acúsatiunea pornita de representatiunea natiunala contr'a Ministriloru, se va sustiné pe ea insusi.

Urmárea pornita de Domnu se va face prin ministrulu publicu.

(Va urmá.)

V a r i e t ă t i.

* * Din o impartărire privată scotemu următoarele: Coler'a s'a ivitu pre la Elöpatak, Budila, Presmeru Zizinu. Töte scirile se unescu într'aceea ca clasa de rendu a poporului da victimile cele mai multe, din ce se esplica, ca si modulu vietiei contribue multu la sporirea seu suprimarea acestei rele.

* * **Mesuri igienice in contra Cholerei.** Indata ce se va simti cine-va atacatu de acésta maladia, fâra a acceptá pe medicu si fâra a perde tempulu, sa bea ceaiu caldu de camomilu (musitielu), mintha (isma), scortisióra, nucsióra, salepu si de scrobéla.

Pentru durerea stomachului si táieturile (dioliturile strinsurile) pântecelui sa faca pansative (oblegele), precum: cenusia ferbinte stinsa in otietu; stergaru muiatu in vinu caldu, seu in apa fértá de musitielu, isma, ori du pelinu (1).

De se voru inmultu durerile, atunci sa se aplice la stomachu si pântece 10 seu 12 lipitori.

Pentru cárcei in mâni si in picioare este multu de folosu a frecá aceste membre cu flanela, ori cu altu ce-va de lâna cu otietu tare, cu spirtu de camfora seu de sapunu, ori cu apa calda amestecata cu piperu negru, seu in fine cu spirtu mai dinainte compusu din următoarele articule: o oc'a spirtu, o oc'a otietu, jumetate oc'a smóla buna, jumetate de oc'a mustaru, 40 postái ardeiu rosiiu coptu, 24 dramuri camfora si 10 capatini usturoiu; (aiu) töte acestea amestecandu-le impreuna, sa se puna la sóre, si de nu se va puté peste 8 zile, celu putínu peste 24 óre se póte servi de acestu spirtu cu folosulu pentru frecatulu corporelui, care frecatura urméza sa fia asiá de tare, încátu patimasiulu sa simtia durere, pentru ca cu cátu este frecatulu mai tare, cu atátu aduce mai multu folosu. Dupa aceea maladele (bolnavulu) sa se puna in baia cu apa calda, ori cu lesia si cu flóre de fenu si erburi aromatice si sa-lu frece totu cu flanela seu cu peri'a, apoi dupa ce va est din baia sa-lu invaléscá cu plapoma calda, cu blana, seu cu ori ce s'aru aflá la indemana, insa aceste lucruri urméza sa fia bine incaldite.

Pentru versatura si durere de capu sa se dea patimasiulu, conformu cu etatea lui, dela 3, 4, 5 pâna la 10 picaturi de untu de isma pe óra, pâna candu elu va simti imputinarea durerei. Picaturile de opium asemene suntu folositoare, care potu sa se dea pacientului in ceaiu de isma, dela 5 pâna la 10 si mai multe picaturi, adeca dupa etatea aniloru, iara pentru mai multa asigurare sa i se dea acestu medicamentu dupa consiliulu medicului, care, *dupa circumstantie, póte sa ordone si lasare de sânge cu lance-t'a.* Deci, in urm'a acestoru medicamente, simtíndu maladulu, din grati'a lui Dumnedieu, usiurare, si incependu a se intremá, urméza sa se feréscá pré multu, cá sa nu cadia in alta maladia. Pentru celu intrematu, medicamentele dinamice (intaritoare), amare si vinu bunu, insa putínu, suntu fórté de folosu.

(T r a m i s u). In „Zukunft“ diuariu pentru interese federalistice in Vien'a voru aparé cátu mai curendu unu ciclu de articuli asupr'a cestiunei orientali din condeiulu unui slavu, carele petrecendu mai multi ani in orientu i este fórté cunoscutu orientulu si referintiele lui. Mai departe studii despre principatulu Serbiei dela unu patriotu serbu, dupa aceea unu sru de articuli despre reforme interne in Austri'a din condeiulu unui barbatu de statu. — Pretiulu de prenumeratiune la Zkft pe luna 1 f. 30 xr. pe trei luni 3 f. 50 xr. Abonamente nóue se primescu in töte dílele.

Nr. 17,255. 1866.

Publicatiune de concursu.

In legatura cu publicatiunea de sub nr. gov. 14.600 inregistrata, la 897 a lui Erd. hivatalos értesitö si in celelalte diuarie din patria se aduce prin acést'a la cunoscutia tuturor cumca din interesulu redicárei economiei silvanali a decisu acestu guvern regescu de a se tramite afara de cei 4 elevi transilvani tramitendi la scól'a silvanale din Aussee inca si alti 2 studenti la academi'a c. r. silvanale din Schemnitz si anume dela 1 Octobré a. c. cáror'a le si va dá pe tempulu de doi ani alu invetiamentulu de acolo cáte unu stipendiu anualu de 300—trei sute fiorini v. a.

Competitorii la aceste stipendii voru avé de a-si substerne acestui guvern regescu celu multu pâna in 15-a Augustu a. c. petitiunile lor.

Conditiiunile de primire suntu următoarele: a) Implinirea anului de etate alu 18-a, b) Absolvirea cu bunu succesu sgimeu nasiului superioru seu a scólei reali superioare.

Conditiiunile celelalte suntu cuprinse in publicatiunea de aici Nr. 14,600 cu exceptiunea litt ff.

Dela guvern reg. transilvan
Clusiu in 19 Iuliu 1866.

Nr. 7—3

Catedra de instructiune vacanta.

In urm'a inaltului emisu alu reg. Gubernu transilvanu dtto 31 Iuliu 1866 nr. 26,765 se escrie prin acést'a concursu pentru o

Redactoru respundietoriu Nicolau Cristea.

catedra de instructiune de filologi'a classica, vacanta la gimnasiulu catolicu c. r. de statu in Sabiiu (limb'a propunerei germana) cu unu salariu anualu de 945 fl. v. a. pre lânga pretensiunea de unu adansu diecenalu de 105 fl. v. a. dupa fia-care diece ani de servitiu sevarsiti spre deplina multiamire.

Competitorii au de a-si asterne cererea lor pre calea autoritatilor lor ante statatöre la Directiunea Gimnasiului c. r. de statu in Sabiiu, in terminu de s i e s e septamáni, indreptata cátra inaltulu Gubernu reg. transilvanu prevediuta cu carte de botezu, atestate de studie si cu atestatu de prescrisulu esamenu despre castigat'a facultate de instructiune, cu atestatu despre aplicarea lor de pâna aci si despre cunoscutiile ce le voru fi avendu (etwaige) de limbile tierci (ungara si romána). Sabiiu 8 Augustu 1866.
Nr. 10—2

Nr. 9—3

Concursu. C. P. S.

Devenindu vacantu postulu invetiatorescu din Costeiu mare Protopresbit. Hasiasiului, se deschide concursu de 4 septemáni, dela 1-a publicatie, si anume, din 20 Iuliu pâna in 20 Augustu 1866. Emolumintele anuale suntu in bani gat'a 189 f. v. a., 13 1/2 checi de grâu, 13 1/2 checi cucuruзу, 2 jugere de aratura, 1 jugeru de gradina si cortelu liberu.

Doritorii de a ocupá acestu postu, suntu avisati Recursurile sale timbrate si inzestrate cu estrasu de botezu, cu atestate despre absolvarea cursului pedagogicu din Institutulu preparandialu din Aradu, despre servitiulu de pâna aci, si despre purtarea politica si morala, ale adresá cátra venerabilulu Consistoriu Aradanu, si ale strapune incóce. Belincz 20 Iuliu 1866.

Constantinu Gruiciu,
Protopresbit. Hasiasiului si Insp. scolaru.

Nr. 8—3

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei invetiatoresci la scól'a normala gr. or. in Campeni de class'a a dóu'a si a trei'a, cu care este impreunatu unu salariu anualu de 300 f. v. a. 6 orgii lemne de focu din care se va incaldi si scól'a si cortelulu naturalu—prin acést'a se deschide concursu pâna la 1-a Septembre a. c. c. n.

Doritorii de a ocupá acestu postu cererile lor prevediute cu testimoniile ca au absolvatu gimnasiulu inferioare, in institutul preparandiale, despre purtarea morala si politica, perfect'a cunoscutia a limbiloru patriei, si ca suntu de relig. gr. or. ortodoxa sa se tramita adresate la subscris'a Eforia scolara pâna la terminulu de susu.

Deprinsii in cantárele bisericesci se voru preferi.

Din siedinti'a Efor. scolare tinuta in Campeni 2 Aug. c. n. 1866.

Nr. 5—2

Concursu.

La scól'a cap. rom. gr. or. din Satulungu districtulu Brasiovului, se deschide concursu pentru o statiune de unu invatiatoriu cu unu salariu anualu de 226 fl. 25 xr. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta statiune au a-si tramite pâna la 20 Augustu a. c. petitiunile sele, timbrate si provadiute cu documintele necesarie, precum: atestatu de botezu, atestatu ca a absolvatu celu putínu gimn. inferioru si cursulu pedagogicu, la subscris'a eforia scolara.

Satulungu in 11 Iuliu 1866.

Efori'a scólei cap. rom. gr. or. din
Satulungu.

Nr. 3—3

CITATIUNE EDICTALA.

Julian'a Nikolics nascuta Iankovics din Mutniculu mare in incitulu Comitatu alu Carasiului, care a parásitu cu necredintia de 8 ani pe legiuitulu ei barbatu Petru Nikolics, si a cárei ubicatiune pâna astadi nu se scie, se provóca prin acést'a, cá in terminu de unu anu si o dt dela publicarea acestei citatiuni sa se infatiosiedie inaintea subscrisului Consistoriudiecesanu, cáci la din contra pe basea singurei actii substernute de legiuitulu ei barbatu se va decide cauza divortiala si in lips'a ei amesuratu sânteloru canóne ale bisericeii dreptumaritóre resaritene. Din siedinti'a consistoriala tinuta in 14 Maiu 1866.

Consistoriulu diecesei Caransebesiului.

Burs'a de Vienn'a.

Din 2/14 Augustu 1866.

Metalicele 5%	60 25	Actiile de creditu	143 10
Imprumutulu nat. 5%	64 85	Argintulu	126 50
Actiile de banca	725	Galbinulu	6 10

DE INDREPTATU. La § 56 din protocol. comit. Asoc. publicatu in nrulu trecutu e de a se ceti: „Dlu Prot. . . prin scrisórea sea de adf. . . .“ La Proiectulu de bugetu alu comitetului Asoc. sa se cet.: conformu §-lui 26 etc.; la punct. 3.) . . . dimpreuna cu plat'a servitoriului. . . .

Editoru si tipariulu tipografiei archidiecesane.